

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-07
Tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Rešava: Pretresni panel II
sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija
sudija Kristof Bart
sudije Genel Metro
sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 21. februar 2022.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju

Specijalizovani tužilac

Džek Smit
Valerija Boliči
Metju Haling
Džejms Pač

Odbrana Hisnija Gucatija

Džonatan Elistan Ris
Hju Bauden
Elinor Stivenson

Odbrana Nasima Haradinaja

Tobi Kedman
Karl Bakli
Džonatan Piter Vorbojz

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu članova 21(3) i 40-41 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 25. septembra 2020, g. Hisni Gucati i g. Nasim Haradinaj (u daljem tekstu: g. Haradinaj ili optuženi) uhapšeni su po optužbama da su širili poverljive informacije i informacije koje nisu javnog karaktera a koje se tiču rada Specijalne istražne radne grupe (u daljem tekstu: SIRG) i/ili Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo).¹

2. Dana 27. oktobra 2020, sudija pojedinac odbio je zahtev g. Haradinaja da bez odlaganja bude pušten iz pritvora.² Sudija za prethodni postupak je u redovnim intervalima ispitivao i produžavao pritvor g. Haradinaja, konkretno, 24. decembra

¹ F00012/A03/COR/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Corrected Version of Arrest Warrant for Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija ispravljenog naloga za hapšenje Nasima Haradinaja/, 24. septembar 2020; F00016, sekretar, *Notification of Arrest Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju u skladu s pravilom 55(4)/, 25. septembar 2020; F00012/A04/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Order for Transfer to Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 24. septembar 2020; F00020, sekretar, *Notification of the Reception of Nasim Haradinaj in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Nasima Haradinaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 26. septembar 2020, s poverljivim prilogom 1; F00026/COR, sekretar, *Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities* /Ispravljeni izveštaj o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat/, 28. septembar 2020, poverljivo i *ex parte*, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1. Javna redigovana verzija dokumenta F00026 zavedena je 14. oktobra 2020; v. F00026/COR/RED.

² F00058, Odluka po zahtevu za hitno puštanje na slobodu Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: prva odluka o pritvoru), 27. oktobar 2020.

2020,³ a tu odluku je potvrdio i panel Apelacionog suda,⁴ a zatim i 24. februara, 23. aprila i 23. juna 2021.⁵

3. Dana 16. jula 2021, sudija za prethodni postupak prosledio je predmet ovom panelu.⁶

4. Dana 23. avgusta 2021, panel je preispitao i produžio meru pritvora izrečenu g. Haradinaju.⁷

5. Dana 15. oktobra 2021, odbrana g. Gucatija podnela je zahtev panelu da se g. Gucati pusti na slobodu pod nizom predloženih uslova koje bi sprovela kosovska policija (u daljem tekstu: predloženi uslovi).⁸

6. Dana 22. oktobra 2021, panel je naložio produženje pritvora g. Gucatija i g. Haradinaja, napomenuvši da će u vezi sa obojicom optuženih od kosovske policije tražiti informacije o tome da li se predloženi uslovi mogu sprovesti, a od sekretara o režimu pritvora u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, i da će po prijemu tih informacija ponovo preispitati meru pritvora.⁹

³ F00094, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: druga odluka o pritvoru), 24. decembar 2020.

⁴ IA002/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal Against Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora/, 9. februar 2021, stav 66.

⁵ F00144, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: treća odluka o pritvoru), 24. februar 2021; F00189/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija odluke o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: četvrta odluka o pritvoru), 23. april 2021; F00246, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (u daljem tekstu: peta odluka o pritvoru), 23. jun 2021.

⁶ F00265, predsednik, *Decision Transmitting Case File to Trial Panel II* /Odluka kojom se spis predmeta predaje pretresnom panelu II/, 16. jul 2021.

⁷ F00280, panel, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (u daljem tekstu: šesta odluka o pritvoru), 23. avgust 2021.

⁸ F00375, Gucatijeva odbrana, *Submissions on the Sixth Review of Detention* /Izjašnjenje za potrebe šestog preispitivanja mere pritvora/, 15. oktobar 2021, stav 13.

⁹ F00390, panel, *Decision on Review of Detention of Hysni Gucati* /Odluka o preispitivanju mere pritvora Hisnija Gucatija/ (u daljem tekstu: sedma odluka o pritvoru), 22. oktobar 2021; F00391, panel, *Decision*

7. Dana 21. decembra 2021, pošto je razmotrio informacije dobijene od kosovske policije i sekretara, panel je preispitao i produžio meru pritvora izrečenu g. Haradinaju (u daljem tekstu: osma odluka o pritvoru).¹⁰ Panel je naložio tužilaštvu da izjašnjenje za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora podnese do 7. februara 2022. a Haradinajevoj odbrani da odgovor, ukoliko želi, podnese do 14. februara 2022.¹¹

8. Dana 31. decembra 2021. Haradinajeva odbrana uložila je žalbu na osmu odluku o pritvoru.¹²

9. Dana 28. januara 2022, na osnovu predloga strana o mogućem pomeranju rokova za preispitivanje mere pritvora zato što se očekivala odluka panela Apelacionog suda,¹³ panel je izdao nalog o izmeni roka za podnošenje izjašnjenja koji je odredio u odlukama od 21. decembra 2021. (u daljem tekstu: nalog).¹⁴

10. Panel je u nalogu naložio tužilaštvu da izjašnjenje o pritvoru podnese u roku od tri dana od dana kada panel Apelacionog suda donese odluku, a najkasnije 14. februara 2022, a odbrani da, ako želi, odgovor dostavi do 17. februara 2022.¹⁵ Ukoliko panel Apelacionog suda do 11. februara 2022. ne donese niti najavi donošenje odluke, panel je naložio stranama u postupku da do 14. februara 2022.

on Review of Detention of Nasim Haradinaj /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/, 22. oktobar 2021.

¹⁰ F00507/RED, panel, *Public Redacted Version of Decision on Review of Nasim Haradinaj /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: osma odluka o pritvoru), 21. decembar 2021.*

¹¹ Osma odluka o pritvoru, stav 95(b) i (c).

¹² IA007-F00001, Haradinajeva odbrana, *Appeal Against Decision F00507 Denying Provisional Release of Nasim Haradinaj /Žalba na odluku broj F00507 kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Nasima Haradinaja/, 31. decembar 2021, poverljivo.*

¹³ Engleski transkript sednice, 14. januar 2022, str. 3083-3084; engleski transkript sednice, 21. januar 2022, str. 3086-3090; engleski transkript sednice, 28. januar 2022, str. 3375-3376.

¹⁴ F00537/CORR, panel, *Corrected Version of the Order Varying the Time Limit for Submissions for the Next Detention Review /Ispravljena verzija naloga kojim se menja rok za podnošenje izjašnjenja za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora/ (u daljem tekstu: nalog), 28. januar 2022.*

¹⁵ Nalog, stav 12(b) i (c).

zajedno ili svaka posebno podnesu zahtev u vezi izmenom dvomesečnog intervala za preispitivanje pritvora.¹⁶

11. Panel Apelacionog suda do 11. februara 2022. nije doneo niti najavio odluku.

12. Dana 14. februara 2022, tužilaštvo je podnelo objedinjeno izjašnjenje za potrebe preispitivanja mere pritvora (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).¹⁷

Nijedna strana u postupku nije tražila odlaganje roka za preispitivanja mere pritvora.

13. Dana 15. februara 2022, panel je naložio Haradinajevoj odbrani da do 17. februara 2022. odgovori na izjašnjenje tužilaštva.¹⁸

14. Dana 17. februara 2022, Haradinajeva odbrana podnela je odgovor na izjašnjenje tužilaštva (u daljem tekstu: Haradinajevo izjašnjenje).¹⁹

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

15. Tužilaštvo tvrdi da je neophodno da g. Haradinaj ostane u pritvoru budući da razlozi iz kojih je pritvor naložen još postoje.²⁰ Tužilaštvo iznosi da su, s obzirom na završetak izvođenja dokaza i predstojeće izricanje presude, opasnosti iz člana 41(6)(b) koje iziskuju ostanak u pritvoru i dalje velike i da se ne mogu dovoljno umanjiti nikakvim uslovima.²¹

¹⁶ Nalog, stav 13.

¹⁷ F00558, specijalizovani tužilac, *Prosecution Consolidated Submissions for Review of Detention /Objedinjeno izjašnjenje tužilaštva za potrebe preispitivanja mere pritvora/* (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva), 14. februar 2022.

¹⁸ F00559, panel, *Scheduling Order on Defence Submissions on Detention Review /Nalog o roku za podnošenje izjašnjenja odbrane za potrebe preispitivanja mere pritvora/*, 15. februar 2022.

¹⁹ F00560, Haradinajeva odbrana, *Defence Response to Prosecution Consolidated Submissions for Review of Detention /Odgovor odbrane na objedinjeno izjašnjenje tužilaštva za potrebe preispitivanja mere pritvora/* (u daljem tekstu: Haradinajevo izjašnjenje), 17. februar 2022.

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 2, 5-10, 12-16.

²¹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 2, 19.

16. Haradinajeva odbrana tvrdi da tužilaštvo nije valjano obrazložilo da postoji osnovana sumnja zbog koje g. Haradinaj treba da ostane u pritvoru i tvrdi da se opasnost koju predstavlja g. Haradinaj može adekvatno umanjiti određivanjem uslova za puštanje na slobodu uz kauciju.²² Haradinajeva odbrana stoga tvrdi da dalji pritvor g. Haradinaja predstavlja nepotrebnu i nesrazmernu meru.²³

III. MERODAVNO PRAVO

17. Član 41(6)(a) i (b) Zakona predviđa da Specijalizovana veća određuju pritvor jedino kada postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća i kada postoje jasni osnovi da se veruje: (i) da postoji opasnost od bekstva; (ii) da će to lice ometati tok krivičnog postupka, ili (iii) da će ponoviti krivično delo, dovršiti pokušano krivično delo ili izvršiti krivično delo kojim pretili.

18. Član 41(12) Zakona predviđa alternativne mere kako bi se sprečile ili umanjile te opasnosti, uključujući, između ostalog, puštanje na slobodu uz kauciju, kućni pritvor, obećanje optuženog da neće napustiti mesto boravka i zabranu približavanja određenim mestima ili licima.

19. Prema članu 41(10) Zakona i pravilu 57(2) Pravilnika, do pravnosnažnosti presude ili puštanja na slobodu, po isteku dva meseca od poslednje odluke o pritvoru, panel razmatra da li još uvek postoje razlozi za pritvor, te ga produžava ili ukida.²⁴

²² Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 8, 49.

²³ Haradinajevo izjašnjenje, stav 8.

²⁴ V. takođe IA002-F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal on Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: odluka po Haradinajevoj žalbi na odluku o preispitivanju mere pritvora), 9. februar 2021, stav 55.

20. Iako nije dužan da daje svoje mišljenje o faktorima o kojima je već odlučeno u inicijalnoj odluci o pritvaranju, panel mora da razmotri te razloge ili okolnosti i utvrdi da li oni još uvek postoje kako bi se uverio da, u vreme preispitivanja odluke, osnovi za dalji pritvor postoje i dalje.²⁵ Da bi to učinio, panel mora da oceni *proprio motu* da li je i dalje uveren da je, u vreme preispitivanja i u konkretnim okolnostima predmeta kada se to preispitivanje vrši, pritvor optuženog i dalje opravdan.²⁶ U svakom slučaju, od panela se ne može očekivati da se bavi izjašnjenjima u kojima se samo ponavljaju argumenti koje je već razmotrio u ranijim odlukama.²⁷

21. Iako preispitivanje mere pritvora svaka dva meseca nije strogo ograničeno na pitanje da li je došlo do promena u okolnostima, takve promene ipak mogu biti od presudnog značaja i panel ih mora uzeti u obzir *proprio motu* ili ako to pitanje pokrene jedna od strana u postupku.²⁸

IV. DISKUSIJA

22. Panel najpre podseća da se, shodno članu 21(3) Zakona, u svakom ispitivanju produžetka pritvora mora poći od pretpostavke nevinosti.²⁹ Pritvor se ne može

²⁵ Odluka o Haradinajevoj žalbi na odluku o preispitivanju pritvora, stav 55.

²⁶ KSC-BC-2020-06, IA008-F00004, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: odluka po Veseljijevoj žalbi na odluku o preispitivanju mere pritvora), 1. oktobar 2021, stav 14.

²⁷ KSC-BC-2020-06, IA006/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o preispitivanju pritvora/, 1. oktobar 2021, stav 17.

²⁸ Odluka po Veseljijevoj žalbi na odluku o preispitivanju mere pritvora, stav 15.

²⁹ Osmo odluka o pritvoru, stav 20; sedma odluka o pritvoru, stav 13. V. takođe, mada u vezi s pritvorom pre početka suđenja, KSC-BC-2020-06, IA004-F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: odluka po Tačijevoj žalbi), 30. april 2021, stav 17. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00158, Pretresni panel I, *Fifth Decision on Review of Detention* /Peta odluka o preispitivanju pritvora/, 23. jul 2021, stav 14.

olako produžavati, a teret dokazivanja neophodnosti pritvora snosi tužilaštvo.³⁰ Panel podseća da g. Gucati nema obavezu da pokaže da postoje razlozi koji nalažu njegovo puštanje na slobodu.³¹

23. Panel ima u vidu i nove okolnosti u postupku do kojih je došlo od poslednjeg preispitivanja mere pritvora (završetak izvođenja dokaza odbrane i celokupnog dokaznog postupka), i uzeće ih u obzir pri donošenju ove odluke.

A. OSNOVANA SUMNJA

24. Tužilaštvo iznosi da je panel prethodno zaključio da postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona, i da je sudija za prethodni postupak pre toga u odluci o potvrđivanju optužnice zaključio da postoji još veća, "dobro utemeljena sumnja".³² Tužilaštvo dodaje da su od poslednjeg preispitivanja mere pritvora izvedeni svi preostali dokazi i da ništa od tih dokaza ne pobija zaključak da i dalje postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a).³³

25. Haradinajeva odbrana tvrdi da osnovana sumnja da je g. Haradinaj učinio delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća i težina kazne koja mu potencijalno pretila sami po sebi nisu dovoljan razlog za njegov pritvor.³⁴ Haradinajeva odbrana iznosi argument da pravo na slobodu, predviđeno članom 5 Evropske konvencije o ljudskim pravima, podrazumeva pretpostavku da g. Haradinaj može biti pušten na slobodu uz kauciju i da se to može primeniti u dve faze postupka: (a) u ranijoj

³⁰ Osmo odluka o pritvoru, stav 20; sedma odluka o pritvoru, stav 13. V. takođe odluku po Tačijevoj žalbi, stav 17.

³¹ Osmo odluka o pritvoru, stav 20; sedma odluka o pritvoru, stav 13. V. takođe KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17. mart 2017 /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017/* (u daljem tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 16. aprila 2017), 26. april 2017, stav 115.

³² Izjašnjenje tužilaštva, stav 4.

³³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 5.

³⁴ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 9-10, 15.

fazi, posle hapšenja na osnovu postojanja sumnje da je učinio krivično delo i (b) u periodu koji potom sledi, dok čeka suđenje ili pre izricanja presude. Kako vreme odmiče sve je teže ispuniti uslove koji opravdavaju dalji pritvor.³⁵

26. Panel ima u vidu da je u praksi Evropskog suda za ljudska prava postojanje “opravdane sumnje” uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora, ali da nakon izvesnog vremena to više nije dovoljan osnov.³⁶ Stoga se mora napraviti razlika između prve faze, u kojoj je postojanje “opravdane sumnje” dovoljan osnov za pritvor, i faza koja nastupa posle “izvesnog vremena”,³⁷ kad je potrebno da postoje i drugi “relevantni i dovoljni” razlozi za produženje te mere.³⁸ Među faktorima koje je Evropski sud za ljudska prava smatrao “relevantnim” i dovoljnim” su: opasnost da optuženi ne pristupi sudu; opasnost da će optuženi, ukoliko bude pušten na slobodu, preduzeti radnje protiv pravosuđa ili učiniti nova krivična dela; ili da će izazvati javne neredе.³⁹ Panel s tim u vezi napominje da član 41(6) Zakona sadrži analogni uslov da se hapšenje *i pritvor* mogu izvršiti samo ako su ispunjena sledeća dva kriterijuma: (i) postoji osnovana sumnja da je dotično lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća (član 41(6)(a) Zakona); i (ii) postoje jasni osnovi da se veruje da postoje tri precizno navedene vrste opasnosti (član 41(6)(b) Zakona). Prvi kriterijum analogan je uslovu iz prakse Evropskog suda za ljudska prava da mora da postoji “opravdana sumnja”, dok je drugi kriterijum analogan uslovu da moraju da postoje “relevantni” i “dovoljni” razlozi za produženje pritvora. U svom tumačenju prakse Evropskog suda za ljudska prava Haradinajeva odbrana prenebregava ne samo kriterijum iz člana 41(6) Zakona, već i činjenicu da je panel u svim

³⁵ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 11-13, 16-17.

³⁶ ECtHR, *Labita v. Italy* [GC], no. 26772/95, 6. april 2000, stav 153; ECtHR, *Kudła v. Poland* [GC], no. 30210/96, 26. oktobar 2000, stav 111; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], no. 5826/03, 22. maj 2012, stav 140.

³⁷ ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], no. 23755/07, 5. jul 2016, stav 95.

³⁸ ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], no. 23755/07, 5. jul 2016, stavovi 92, 96, 102.

³⁹ V. na primer ECtHR, *Porowski v. Poland*, no. 34458/03, 21. mart 2017, stav 139; ECtHR, *Isayeva v. Azerbaijan*, no. 36229/11, 25. jun 2015, stav 86. U vezi s opasnošću od izazivanja javnih nereda, v. ECtHR, *Letellier v. France*, no. 12369/86, 26. jun 1991, stav 51.

dosadašnjim, pa tako i u ovoj odluci o preispitivanju mere pritvora, dosledno primenjivao i razmatrao te kriterijume.

27. Shodno tome, prema članu 41(6)(a) Zakona, potrebno je da postoji osnovana sumnja da je g. Haradinaj izvršio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. U tom pogledu, panel podseća da je sudija za prethodni postupak potvrdio optužnicu protiv g. Haradinaja zaključivši da postoji “dobro utemeljena sumnja”, u smislu člana 39(2) Zakona, da je izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća. Panel dalje podseća da je kriterijum “dobro utemeljene sumnje”, koji mora biti ispunjen da bi optužnica bila potvrđena, nužno viši uslov od „osnovane sumnje“ što je preduslov za produženje mere pritvora.⁴⁰ Šta više, zaključak panela iz odluke prema pravilu 130 Pravilnika da optuženi mora da odgovori na optužbe iznete u svih šest tačaka optužnice⁴¹ potvrđuje zaključak da i dalje postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona.⁴² Na kraju, bez prejudiciranja konačne odluke panela o optužbama, dokazi koje su strane u postupku izvele do kraja dokaznog postupka ne pobijaju zaključak da i dalje postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona.

28. S obzirom na navedeno, panel se uverio da u vezi sa g. Haradinajem i dalje postoji osnovana sumnja iz člana 41(6)(a) Zakona.

⁴⁰ Osma odluka o pritvoru, stav 24; sedma odluka o pritvoru, stav 14. V. takođe odluku po Veseljijevoj žalbi na odluku o preispitivanju mere pritvora, stav 21; F00074/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on the Confirmation of the Indictment /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice/* (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice), 11. decembar 2020, stav 28.

⁴¹ F00450, panel, *Decision on the Defence Motions to Dismiss Charges /Odluka po zahtevima odbrane da se odbace optužbe/*, 26. novembar 2021, stavovi 41, 49, 58, 67, 76, 84, 88.

⁴² Osma odluka o pritvoru, stav 25.

B. NEOPHODNOST PRITVORA

29. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona navode se tri alternativna osnova (rizika) na temelju kojih se može zaključiti da je pritvor neophodan.⁴³ Ti osnovi moraju biti „jasni“, u smislu da moraju biti jasno izloženi, uz navođenje relevantnih informacija ili dokaza.⁴⁴ Drugim rečima, kriterijum koji tužilaštvo treba da zadovolji je da za bilo koji od tih rizika pokaže da „postoje jasni osnovi da se veruje“ da taj rizik postoji.⁴⁵ U odluci o produžetku mere pritvora, panel mora da iznese detaljno obrazloženje i pozove se na konkretne osnove.⁴⁶ Prilikom utvrđivanja da li postoji bilo koji od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona za držanje u pritvoru, treba pokazati da je manje nego izvesno ali više nego tek moguće da će neki od tih rizika i ostvariti.⁴⁷

1. Opasnost od bekstva

30. Tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost od bekstva g. Haradinaja, koji je u svedočenju izjavio da je objavio pakete dokumenata jer se ne priznaje Specijalizovana veća i protivi se njihovom radu.⁴⁸ Tužilaštvo dodaje da g. Haradinaj, kao bivši zamenik predsednika Udruženja ratnih veterana OVK, može

⁴³ Osmo odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], [no. 23755/07](#), 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, [no. 69491/16](#), 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, [no. 58444/15](#), 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, [no. 26744/16](#), 4. jul 2019, stav 155.

⁴⁴ Osmo odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe član 19.1.30 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2012, Zakon br. 04/L-123, u kojem je “jasno” definisano na sledeći način: “strana koja daje informacije ili dokaz mora da detaljno navede informacije ili dokaz o kome govori”; odluka po Tačijevoj žalbi, stav 23.

⁴⁵ Osmo odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 15.

⁴⁶ Osmo odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe odluku po Tačijevoj žalbi, stav 22.

⁴⁷ Osmo odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe odluku po Tačijevoj žalbi, stav 22.

⁴⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 8.

da upotrebi resurse udruženja koji bi mu omogućili bekstvo.⁴⁹ Tužilaštvo podseća i da g. Haradinaj zna da će uskoro biti izrečena presuda i da činjenica da će verovatno biti oglasen krivim predstavlja veoma snažan motiv za bekstvo.⁵⁰ Pored toga, po mišljenju tužilaštva, to što g. Haradinaj nije saradivao prilikom hapšenja dodatno pokazuje da postoji rizik da će pobeći.⁵¹

31. Haradinajeva odbrana tvrdi da panelu nisu predloženi dokazi koji ukazuju na opasnost da će g. Haradinaj pokušati da izbegne suđenje pred Specijalizovanim većima.⁵² Haradinajeva odbrana tvrdi da opasnost od bekstva "ne može oceniti samo na osnovu težine potencijalne kazne"⁵³ i da u slučaju g. Haradinaja postoji niz faktora koji umanjuju opasnost od bekstva, među kojima su njegova porodica i mreža bliskih saradnika, kako iz redova Udruženja ratnih veterana OVK tako i van tog udruženja.⁵⁴ S tim u vezi Haradinajeva odbrana tvrdi da to što je g. Haradinaj član Udruženja ratnih veterana OVK i što je izjavio da se protivi radu Specijalizovanih veća nisu faktori koji govore o većoj verovatnoći da će pobeći ili da će mu članovi Udruženja u tome pomoći.⁵⁵ Haradinajeva odbrana takođe osporava tvrdnju tužilaštva da se g. Haradinaj opirao hapšenju.⁵⁶

32. Panel podseća da je u osmoj odluci o pritvoru zaključio da se opasnost od bekstva g. Haradinaja može umanjiti uvođenjem niza alternativnih mera.⁵⁷ Panel ne prihvata argument tužilaštva da svedočenje g. Haradinaja o razlozima iz kojih je objavio pakete materijala i njegov stav prema Specijalizovanim većima čine

⁴⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

⁵⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 10,12.

⁵¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 11.

⁵² Haradinajevo izjašnjenje, stav 20.

⁵³ Haradinajevo izjašnjenje, stav 21, gde se citira ECtHR, *Tomasi v. France*, [no. 12850/87](#), 27. avgust 1992, stav 98.

⁵⁴ Haradinajevo izjašnjenje, stav 22.

⁵⁵ Haradinajevo izjašnjenje, stav 25.

⁵⁶ Haradinajevo izjašnjenje, stav 27.

⁵⁷ Osmo odluka o pritvoru, stav 31.

opasnost od bekstva većom.⁵⁸ Uz to, iako prihvata da skoro izricanje presude jeste faktor koji povećava opasnost od bekstva,⁵⁹ panel nije u situaciji da oceni kako na svoju situaciju u ovoj fazi gleda g. Haradinaj. S obzirom na te okolnosti, panel ne smatra da je opasnost od bekstva g. Haradinaja veća zbog toga što će uskoro biti izrečena presuda. Mada ne može potpuno da isključi mogućnost da će g. Haradinaj pobeći ukoliko bude pušten na slobodu, panel je i dalje uveren da se svaki takav rizik može dovoljno umanjiti uvođenjem alternativnih mera.

33. Panel stoga zaključuje da opasnost od bekstva ne predstavlja osnov za produženje pritvora g. Haradinaja.

2. Opasnost od ometanja postupka

34. Tužilaštvo tvrdi da izvedeni dokazi o aktivnostima g. Haradinaja u septembru 2020. potvrđuju da on objektivno ima želju i mogućnost da ometa postupke pred Specijalizovanim većima.⁶⁰ Tužilaštvo tvrdi da je g. Haradinaj upoznat sa svim poverljivim informacijama iznetim na suđenju i da stoga raspolaze maksimalnim sredstvima i mogućnostima da ometa postupak.⁶¹ Po mišljenju tužilaštva, s obzirom na tu činjenicu i opštu pojavu zastrašivanja svedoka u prethodnim kosovskim predmetima, o kojoj je u svedočenju govorio svedok DW1253, opasnost da će optuženi širiti poverljive informacije sada je veća nego ikad.⁶²

35. Haradinajeva odbrana u odgovoru iznosi da pozivanje tužilaštva na ponašanje g. Haradinaja i informacije predočene tokom suđenja nikako ne potvrđuje navode da postoji opasnost da će g. Haradinaj zaista ometati postupak ukoliko bude

⁵⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 8.

⁵⁹ Izjašnjenje tužilaštva, fusnota 19, gde se citira ICTY, *Prosecutor v. Limaj et al.*, IT-03-66-T, Trial Chamber, *Decision on Defence Renewed Motion for Provisional Release of Fatmir Limaj*, 26. oktobar 2005, stav 11.

⁶⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

⁶¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 14.

⁶² Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

privremeno pušten na slobodu.⁶³ Haradinajeva odbrana smatra da tužilaštvo nije uzelo u obzir činjenicu da g. Haradinaj ne poseduje dokumente vezane za predmetna pitanja, s obzirom da su, kao što iznosi tužilaštvo, svi zaplenjeni.⁶⁴ Haradinajeva odbrana tvrdi da je g. Haradinaj postupao u opštem interesu nakon što su informacije procurele iz tužilaštva, te da to, po mišljenju odbrane, predstavlja podstrekavanje od strane policije ili provokaciju na činjenje krivičnog dela.⁶⁵

36. Panel podseća na zaključak sudije za prethodni postupak da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj, između ostalog: (i) namerno učestvovao u nedozvoljenom širenju zaštićenih informacija i pretio (mogućim) davaocima informacija;⁶⁶ (ii) objavljivao dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om koji su dostavljeni Udruženju ratnih veterana OVK,⁶⁷ u kojima se, između ostalog, navode imena (mogućih) davalaca informacija;⁶⁸ (iii) iznosio razne optužbe na račun lica koja su bila u kontaktu sa SIRG-om, odnosno tužilaštvom;⁶⁹ (iv) podsticao druge da šire takve informacije i izjavio da želi da diskredituje rad Specijalizovanih veća;⁷⁰ (v) izjavljivao da će nastaviti da objavljuje dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om, iako je sudija pojedinac izdao naloge kojima je Udruženju ratnih veterana OVK to zabranio.⁷¹ Kao što je već rečeno, u svakom

⁶³ Haradinajeva izjašnjenja, stavovi 30, 35, 39.

⁶⁴ Haradinajeva izjašnjenja, stavovi 31-32, 37-38.

⁶⁵ Haradinajeva izjašnjenja, stavovi 33-34.

⁶⁶ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 100, 102-103, 105, 108-109, 111-113, 115-117.

⁶⁷ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101-102, 106, 108. V. takođe F00009/RED/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Request for Arrest Warrants and Related Orders /Prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/* (u daljem tekstu: prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje), 1. oktobar 2020, str. 8-9, 11; drugu odluku o pritvoru, stav 38; treću odluku o pritvoru, stav 34; petu odluku o pritvoru, stav 21.

⁶⁸ Odluka o potvrđivanju optužnice, stav 106.

⁶⁹ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 111, 115.

⁷⁰ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101, 108, 120. V. takođe prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje, str. 10-11, 14-17, 20, 24; drugu odluku o pritvoru, stav 38; treću odluku o pritvoru, stav 34; petu odluku o pritvoru, stav 21.

⁷¹ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101-102, 106-108. V. takođe F00005, sudija pojedinac, *Urgent Decision Authorising a Seizure /Hitna odluka kojom se odobrava plenidba/* (u daljem tekstu: prvi

ispitivanju produžavanja mere pritvora mora se poći od pretpostavke da je optuženi nevin. Panel, međutim, uzima te zaključke u obzir prilikom utvrđivanja da li ima jasnih osnova da se veruje da će g. Haradinaj ometati ovaj postupak.

37. Što se tiče argumenta Haradinajeve odbrane da g. Haradinaj ne poseduje dokumente vezane za predmetna pitanja, jer ih je zaplenilo tužilaštvo,⁷² panel podseća Haradinajevu odbranu da je g. Haradinaj samim tim što učestvuje u postupku upoznat sa sadržajem velike količine poverljivih informacija, uključujući iskaze svedoka date na poluzatvorenim sednicama, poverljive dokazne predmete i materijal koji mu je obelodanjen u okviru postupka obelodanjivanja. Panel s tim u vezi podseća na to da je g. Haradinaj tokom svedočenja izjavio da će objaviti sav materijal SIRG-a, tužilaštva ili Specijalizovanih veća koji stigne u Udruženje ratnih veterana OVK.⁷³ Panel je svestan toga da će težina te izjave morati da se razmotri prilikom ocene svih dokaza na kraju suđenja. Međutim, za potrebe ocene rizika iz člana 41(6)(b)(ii), panel smatra da je ta izjava potvrda ranijih zaricanja g. Haradinaja koja su sudija za prethodni postupak i ovaj panel uzeli u obzir u prethodnim odlukama o pritvoru.⁷⁴

38. Panel dalje potvrđuje svoj zaključak da da bi g. Haradinaj, kao bivši zamenik predsednika Udruženja ratnih veterana OVK, ukoliko bi bio pušten, imao mogućnosti da distribuirao informacije dobijene tokom postupka obelodanjivanja ili bilo koji drugi zaštićeni materijal koji bi dobio nakon puštanja na slobodu, tako

naloga), 7. septembar 2020, stav 22; F00007, sudija pojedinac, *Decision Authorising a Seizure* /Odluka kojom se odobrava plenidba/ (u daljem tekstu: drugi naloga), 17. septembar 2020, stav 22; prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje, str. 5-6; F00009/RED/A02, specijalizovani tužilac, *Annex 2 to Request for Arrest Warrants and Related Orders* /Prilog 2 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/, 1. oktobar 2020, str. 8.

⁷² Izjašnjenje tužilaštva, stav 14.

⁷³ Engleski transkript sednice, 13. januar 2022, str. 3024, redovi 3-4: “[...] Isto bih učinio, jer sam uveren da sam ispravno postupio [...]”.

⁷⁴ V. gore stav 36. V. takođe osmu odluku o pritvoru, stav 35.

što bi se obratio medijima ili koristio pomoć drugih lica iz Udruženja ratnih veterana OVK.⁷⁵

39. Panel smatra da ova zapažanja, sagledana zajedno sa gore navedenim konstatacijama sudije za prethodni postupak, navode na zaključak da postoji rizik da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, distribuirati poverljive informacije, što bi dovelo do opasnosti da ovaj postupak bude ometan.

40. S obzirom na navedeno, panel smatra da i dalje postoje jasni osnovi da se smatra da bi g. Haradinaj, ukoliko bi bio pušten, ometao postupak tako što bi distribuirao, odnosno omogućio distribuiranje poverljivih i zaštićenih informacija, što bi po svedoke, žrtve ili saučesnike predstavljalo pretnju ili pritisak.

3. Opasnost od izvršenja krivičnih dela

41. Tužilaštvo iznosi da činjenica da se g. Haradinaj zarekao da će nastaviti da distribuira informacije koje potiču od SIRG-a ili tužilaštva pokazuje da će takvih incidenata biti i ukoliko bude pušten na slobodu. S obzirom na to kako je g. Haradinaj do sada postupao s poverljivim informacijama, tužilaštvo smatra da se osnovano može verovati da je produženje pritvora neophodno kako bi se sprečilo vršenje novih krivičnih dela.⁷⁶

42. Haradinajevo odbrana navodi da tužilaštvo, pozivajući se na opasnost od činjenja novih krivičnih dela, samo ponavlja svoje apstraktne tvrdnje u vezi sa opasnošću da g. Haradinaj distribuira informacije kojima uopšte nema pristup.⁷⁷

43. Panel podseća na svoje zaključke o opasnosti od ometanja postupka, konkretno, ranije ponašanje g. Haradinaja, uključujući to što se nedavno tokom svedočenja zarekao da će nastaviti da distribuira informacije koje potiču od SIRG-

⁷⁵ Sedma odluka o pritvoru, stav 23; šesta odluka o pritvoru, stavovi 27-28; prva odluka o pritvoru, stav 17; peta odluka o pritvoru, stav 17.

⁷⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16.

⁷⁷ Haradinajevo izjašnjenje, stav 40.

a, tužilaštva i Specijalizovanih veća, i zaključuje da i dalje postoje jasni osnovi da se veruje da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, učiniti krivična dela tako što će ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio. Panel ponavlja da se ovim zaključkom, donetim na osnovu kriterijuma da moraju postojati „jasni osnovi da se veruje“, ne prejudicira presuda po optužbama koju će panel doneti nakon što sasluša i oceni sve relevantne dokaze i argumente koje strane u postupku budu iznele na suđenju.⁷⁸

4. Zaključak

44. Panel zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, pobeći, ometati postupak u ovom predmetu i izvršiti krivična dela, u smislu da će ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio. Panel će sada razmotriti da li se te opasnosti mogu na odgovarajući način otkloniti nekim alternativnim merama.

C. DRUGE MERE UMESTO PRITVORA

45. U članu 41(12) Zakona predviđa se niz mera kako bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili obezbedilo uspešno vođenje postupka.⁷⁹ Panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno postojećih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana 41(6)(b) Zakona.⁸⁰ Panel stoga mora *proprio motu* da razmotri sve

⁷⁸ Osma odluka o pritvoru, stav 40; sedma odluka o pritvoru, stav 26; šesta odluka o pritvoru, stav 29.

⁷⁹ Član 41(12) Zakona; šesta odluka o pritvoru, stav 25.

⁸⁰ Osma odluka o pritvoru, stav 42; sedma odluka o pritvoru, stav 28; šesta odluka o pritvoru, stav 31. V. takođe odluku Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 16. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/ (u daljem tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 22. maja 2020) 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], [no. 23755/07](#), 5. jul 2016, stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], [no. 5826/03](#), 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

objektivne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznesu odbrana ili tužilaštvo.⁸¹

46. Kao što je zaključio panel Apelacionog suda, prilikom ocene: (i) da li se alternativne mere mogu delotvorno sprovesti i (ii) da li se predloženim uslovima mogu dovoljno umanjiti utvrđeni rizici iz člana 41(6)(b), nadležni panel mora da ispita mogućnost sprovođenja tih alternativnih mera.⁸²

5. Argumenti strana u postupku

47. Tužilaštvo podseća na svoj raniji stav da primenom predloženih uslova ne mogu dovoljno da se umanje rizici i da kosovska policija ne može delotvorno da sprovede te uslove.⁸³ Tužilaštvo navodi da od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do promena koje bi uticale na taj stav ili na zaključak da se predloženim uslovima ne mogu dovoljno umanjiti utvrđeni rizici iz člana 41(6)(b) Zakona.⁸⁴ Po mišljenju tužilaštva, samo se u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća mogu efikasno kontrolisati komunikacije g. Haradinaja i na taj način dovoljno umanjiti opasnost.⁸⁵

48. Haradinajeva odbrana tvrdi da se rizici vezani za g. Haradinaja mogu adekvatno umanjiti određivanjem uslova za puštanje uz kauciju.⁸⁶

⁸¹ Osmo odluka o pritvoru, stav 42; sedma odluka o pritvoru, stav 28; šesta odluka o pritvoru, stav 31. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/* (u daljem tekstu: odluka po Seljimijevoj žalbi), 30. april 2021, stav 86; KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/*, 25. maj 2021, stav 24.

⁸² Odluka po Veseljićevoj žalbi na odluku o preispitivanju mere pritvora, stavovi 48-53.

⁸³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 17.

⁸⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 19.

⁸⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 19.

⁸⁶ Haradinajevo izjašnjenje, stav 41.

6. Zaključci panela

49. Panel će razmotriti da li se pomenute opasnosti mogu umanjiti primenom neke mere.

(a) Opasnosti

50. U pogledu opasnosti od bekstva, panel je u osmoj odluci o pritvoru zaključio da se eventualna opasnost od bekstva g. Haradinaja može dovoljno umanjiti primenom režima koji je predložila policija Kosova (u daljem tekstu: predloženi režim).⁸⁷ Panel ponavlja svoj zaključak da se predloženim režimom pružaju garancije da će se g. Haradinaj prijavljivati nadležnoj stanici policije, da će predati putne isprave, da neće moći da napusti zemlju, i da će se vratiti u Specijalizovana veća kad god mu to bude naloženo kako bi prisustvovao sudskom postupku.⁸⁸ Panel je i dalje uveren da bi g. Haradinaj ostao u kućnom pritvoru ukoliko mu se to naloži i pridržavao mera čiji je cilj praćenje njegovog mesta boravka. Po mišljenju panela, od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do novih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke.

51. Kad je reč o opasnosti od ometanja postupka, panel je u osmoj odluci o pritvoru zaključio da se nijednom alternativnom merom, pa tako ni predloženim režimom, ne može dovoljno umanjiti opasnost da će g. Haradinaj ometati postupak tako što će distribuirati, odnosno omogućiti distribuiranje poverljivih i zaštićenih informacija, što bi po svedoke, žrtve ili saučesnike predstavljalo pretnju ili pritisak.⁸⁹ Po mišljenju panela, od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do novih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke. Panel stoga ponavlja da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u

⁸⁷ V. gore stav 32. V. takođe osmu odluku o pritvoru, stavove 31, 52.

⁸⁸ Osmu odluku o pritvoru, stav 52.

⁸⁹ Osmu odluku o pritvoru, stav 77.

prитvorskom objektu Specijalizovanih veća mogu efikasno kontrolisati komunikacije g. Haradinaja i na taj način dovoljno umanjiti opasnost.⁹⁰

52. Što se tiče opasnosti od izvršenja krivičnih dela, panel ponovo iznosi stav da se, imajući u vidu navedene zaključke o smanjenju opasnosti od ometanja postupka, nikakvim alternativnim merama, pa tako ni predloženim režimom, ne može dovoljno umanjiti opasnost da će g. Haradinaj izvršiti krivična dela tako što će ili ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio.⁹¹ Po mišljenju panela, od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do novih okolnosti koji bi uticali na navedene zaključke.

(b) Dodatne mere

53. Panel je ranije već izneo stav da se uvođenjem dodatnih mera ne može (i) obezbediti delotvornost mera iz predloženog režima, (ii) a da se istovremeno garantuju prava većeg broja lica, uključujući članove porodice i poznanike optuženog, kao i bolničkog i drugog osoblja.⁹²

54. Po mišljenju panela, od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do novih okolnosti koji bi uticali na navedene stavove ili na zaključak da nema dodatnih mera kojima bi se u dovoljnoj meri umanjili rizici iz člana 41(6)(b).

55. Panel stoga smatra da nema dodatnih mera koje bi mogao da naloži *proprio motu* kojima bi dovoljno mogle da se umanje utvrđene opasnosti.

(c) Zaključak

56. Panel stoga zaključuje da se nijednom alternativnom merom ne mogu u dovoljnoj meri umanjiti rizici iz člana 41(6)(b)(ii)-(iii) Zakona u odnosu na g. Haradinaja i da se dodatni uslovi koje bi postavio panel ne bi odrazili na taj zaključak.

⁹⁰ Osmu odluku o pritvoru, stavovi 86-87.

⁹¹ Osmu odluku o pritvoru, stav 78.

⁹² Osmu odluku o pritvoru, stav 83.

57. Kao što je već zaključeno, samo se u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća mogu efikasno kontrolisati komunikacije g. Haradinaja i na taj način dovoljno umanjiti opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima ili izvršenja novih krivičnih dela.

D. OPRAVDANOST MERE PRITVORA

58. Tužilaštvo podseća da je, od kako je poslednji put preispitana mera pritvora, završeno izvođen dokazni postupak i da se uskoro očekuje izricanje prvostepene presude.⁹³ Tužilaštvo tvrdi da je, imajući to u vidu, produžetak pritvora g. Haradinaja opravdana i srazmerna mera.⁹⁴

59. Haradinajeva odbrana tvrdi da Haradinajev boravak u pritvoru predstavlja povredu njegovog prava na slobodu i da se stepen te povrede mora ceniti u odnosu na željeni legitimni cilj, a to je zaštita poverljivosti postupka.⁹⁵ Haradinajeva odbrana tvrdi da je verovatnoća da će g. Haradinaj preduzeti neke korake kako bi narušio poverljivost postupka minimalna, te da je stoga mera pritvora nepotrebna i nesrazmerna.⁹⁶

60. Što se tiče trajanja pritvora, panel podseća da je vreme provedeno u pritvoru faktor koji treba da uzme u obzir zajedno sa rizicima iz člana 41(6)(b) Zakona kako bi utvrdio da li je, kada se svi faktori sagledaju, dalji pritvor neopravdan i lice mora da bude pušteno na slobodu.⁹⁷ Panel, dakle, ima obavezu da vodi računa o tome da vreme provedeno u pritvoru bude opravdano, uključujući vreme u pritvoru tokom suđenja.⁹⁸

⁹³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

⁹⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 22.

⁹⁵ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 45-46.

⁹⁶ Haradinajevo izjašnjenje, stavovi 47-48.

⁹⁷ Odluka po Seljimijevoj žalbi, stav 79.

⁹⁸ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 22. maja 2020, stav 63.

61. Panel primećuje da je g. Haradinaj, otkako je uhapšen, proveo u pritvoru skoro sedamnaest meseci. Panel takođe ima u vidu da je tokom njegovog boravka u pritvoru, što uključuje i poslednja dva meseca, došlo do značajnih pomaka u predmetu. Od poslednjeg preispitivanja mere pritvora Haradinajeva odbrana je izvela dokaze,⁹⁹ oba tima odbrane završila su izvođenje dokaza,¹⁰⁰ panel je zaključio dokazni postupak, naložio stranama u postupku da do 3. marta 2022. podnesu završne podneske i zakazao održavanje završne reči za period od 14. do 18. marta 2022.¹⁰¹ Panel očekuje da će presuda biti izrečena ubrzo nakon toga.

62. S obzirom na te značajne pomake i kontinuirano postojanje opasnosti od ometanja postupka i opasnosti da će g. Haradinaj izvršiti krivična dela tako što će ili ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio, koje se ne mogu dovoljno umanjiti primenom opravdanih alternativnih mera u ovoj fazi postupka, panel zaključuje da je produžetak pritvora g. Haradinaja neophodan i opravdan u konkretnim okolnostima predmeta.

63. Panel napominje da se ovom odlukom ne prejudicira odluka po žalbi Haradinajeva odbrane na osmu odluku o pritvoru, koju panel Apelacionog suda tek treba da donese.

⁹⁹ 11-28. januar 2022.

¹⁰⁰ F00549, Gucatijeva odbrana, *Defence Notice of the Closing of its Case /Obaveštenje odbrane o završetku izvođenja dokaza/*, 2. februar 2022; F00550, Haradinajeva odbrana, *Defence Notice of the Closing of its Case /Obaveštenje odbrane o završetku izvođenja dokaza/*, 2. februar 2022.

¹⁰¹ F00553, panel, *Decision on the Closing of the Evidentiary Proceedings and on Submissions Pursuant to Rules 134(b), (d) and 159(6) of the Rules /Odluka o zaključenju dokaznog postupka i izjašnjenjima prema pravilima 134(b), (d) i 159(6) Pravilnika/*, 3. februar 2022.

V. DISPOZITIV

64. Iz navedenih razloga, panel:

- a. **NALAŽE** da se g. Haradinaju produži pritvor;
- b. **NALAŽE** tužilaštvu da izjašnjenje za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora g. Haradinaja podnese do **četrvtka, 7. aprila 2022;**
- c. **NALAŽE** Haradinajevoj odbrani da, ukoliko želi, odgovor na izjašnjenje tužilaštva podnese do **četrvtka, 14. aprila 2022.**

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

U ponedeljak, 21. februara 2022.

U Hagu, Holandija